

SAYI : 2020/87838-S.20.95746

BAŞVURU NO : 2020/46980

KARAR TARİHİ : 17/11/2020

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN :

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

BAŞVURUYA KONU İDARE : HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

BAŞVURUNUN KONUSU : Doçent unvanına bağlı mali haklarının ödenmesi talebi hk

BAŞVURU TARİHİ : 17/05/2020

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. Başvuran, başvurusunda özetle; 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Yasasının 418 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik "Gösterge Tablosu ve Ek Göstergeler" başlıklı 5. maddesinde "Üniversite öğretim elemanlarının aylıklarının hesaplanmasında, Devlet memurlarının aylıklarına esas olan gösterge tablosu ve katsayı dikkate alınır. Aylıkların hesabında ayrıca, bu Kanuna ekli ek gösterge cetvelinde unvan ve derecelere göre belirlenen ek gösterge rakamları dikkate alınır." hükmünün öngörüldüğü, Kanuna ekli "Ek Gösterge Cetvelinde" ise 1-3 derecede bulunan doçentler için 4.800 ek gösterge rakamının uygulanacağını hüküm altına alındığı, bu hukuki yorumu teyit eden birçok İdare Mahkemesi kararı olmakla birlikte, Danıştay 8. Dairesinin 2005/1605K, 2004/3876K sayılı kararında da "2914 sayılı Yükseköğretim Personel Yasasının 418 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik "Gösterge Tablosu ve Ek Göstergeler" başlıklı 5. maddesinde, aylıkların hesabında ayrıca bu Yasaya ekli ek gösterge cetvelinde unvan ve derecelere göre belirlenen ek gösterge rakamlarının dikkate alınacağı hükmüne yer verildiği belirtilmiştir.

Mensubu bulunduğu Hacettepe Üniversitesinden bahsi geçen ilgili kanun hükmünün uygulanarak Ek göstergesinin buna göre hesaplanmasını talep ettiğini ancak Hacettepe Üniversitesi Personel Daire Başkanlığı tarafından dilekçesine cevaben "Maliye Bakanlığının 11.11.1996 tarih, 115506-62/23713 ve 20.08.1991 gün ve 19549 Sayılı yazısından da anlaşılacağı üzere aylıkların hesabında esas alınan ek göstergelerin unvana göre değil, kadroya esas alınması ve bu sebeple anılan ek göstergeden yararlanabilmek için de o kadroda görev yapma şartı aranmakta olduğundan bir işlem yapılamayacağını tarafına bildirildiğini belirterek, mağduriyetinin giderilmesini ve doçent unvanını aldığı tarihten itibaren doçentlere uygulanan ek gösterge, makam tazminatı vb. üzerinden yoksun kaldığı maaş ve mali haklarının hesaplanarak tarafına ödenmesini talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2. Başvuruya konu iddia hakkında istenen bilgi ve belge talep yazımıza istinaden **Hacettepe Üniversitesi Rektörlüğü tarafından gönderilen** cevabi yazı ve eklerinde özetle;

2.1. Başvuranın Üniversiteleri [REDACTED] Dr. Öğretim Üyesi olduğu, Atatürk İlkeleri ve Cumhuriyet Tarihi Bilim Alanında 29/04/2019 tarihi itibarıyla Üniversite Doçent unvanını aldığı,

2.2. Maliye Bakanlığının 11.11.1996 tarih, 115506-62/23713 ve 20.08.1991 gün ve 19549 Sayılı yazısından da anlaşılacağı üzere aylıkların hesabında esas alınan ek göstergelerin unvana göre değil, kadroya esas alınması ve bu sebeple anılan ek göstergeden yararlanabilmek için de o kadroda görev yapma şartı aranmakta olduğundan başvuranın talebinin yerine getirilemeyeceği,

ifade edilmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. Anayasa'nın "Çalışma hakkı ve ödevi" başlıklı 49 uncu maddesinde; "Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır."

"Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı" başlıklı 74 üncü maddesinde; "*Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikayetleri inceler.*",

4. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun "Kurumun görevi" başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; "*Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.*",

5. 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun "Gösterge Tablosu ve Ek Göstergeler" başlıklı 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında; "*Aylıkların hesabında ayrıca, bu Kanuna ekli ek gösterge cetvelinde unvan ve derecelere göre belirlenen ek gösterge rakamları dikkate alınır.*"

düzenlemeleri yer almaktadır.

IV. KAMU DENETÇİSİ SN. SADETTİN KALKAN'IN KAMU BAŞDENETÇİSİNE ÖNERİSİ

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA
Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65
e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

6. Kamu Denetçisi tarafından yapılan inceleme ve araştırma neticesinde; Başvuranın iddiaları, İdarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirilerek hazırlanan Tavsiye Karar Önerisi Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

7. Başvuran özetle, ilgili kanun hükmünün uygulanarak doçent unvanını aldığı tarihten itibaren doçentlere uygulanan ek gösterge, makam tazminatı vb. üzerinden yoksun kaldığı maaş ve mali haklarının hesaplanarak tarafına ödenmesi talebiyle Kurumumuza başvuruda bulunmuştur.

8. İdare ise başvuranın talebini, Maliye Bakanlığının konuyla ilgili yazısında yer alan ve aylıkların hesabında esas alınan ek göstergelerin unvan değil, kadro esas alınarak ödenmesi yönündeki görüşü gerekçesi ile uygun görmemiştir.

9. Hukuki durumları (statüleri) mevzuatla düzenlenmiş olan kamu görevlilerinin, buldukları statüye ilişkin yasa ve yönetmelikte düzenlenmiş bulunan kurallara tabi olduklarının kabulü gerekmektedir. 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun ilgili maddelerini özetleyecek olursak;

MALİ HAKLAR	YASAL DAYANAK	AÇIKLAMA
EK GÖSTERGE	2914 sayılı Kanununun 5 nci maddesi	<u>Doçentlik unvan şartına bağlı olup,</u> kişinin bu ödenekten yararlanabilmesi için doçent unvanını almış olması ve emekliliğe esas derecesinin en azından 3. derecede bulunması şarttır.
EK DERSLER	2914 sayılı Kanununun 11 nci maddesi	<u>Doçentlik unvan şartına bağlı olup,</u> doçentlik kadrosuna atanmadan doçentler için belirlenen ek ders ücreti haklarından yararlanacaklardır.
ÜNİVERSİTE ÖDENEĞİ	2914 sayılı Kanununun 12 nci maddesi	<u>Doçentlik kadro şartına bağlı olup;</u> kişinin bu mali haktan yararlanabilmesi için doçent unvanını almış olmasının yanında doçent kadrosuna atanmış olması da gerekmektedir.
GELİŞTİRME ÖDENEĞİ	2914 sayılı Kanununun 14 nci maddesi	<u>Doçentlik unvan şartına bağlı olup,</u> kişinin bu ödenekten yararlanabilmesi için doçent unvanını almış olması ve emekliliğe esas derecesinin en azından 3. derecede bulunması şarttır.
MAKAM TAZMİNATI	2914 sayılı Kanununun ek 2 nci maddesi	<u>Doçentlik kadro şartına bağlı olup;</u> kişinin bu mali haktan yararlanabilmesi için doçent unvanını almış olmasının yanında doçent kadrosuna atanmış olması da gerekmektedir.
EĞİTİM ÖĞRETİM ÖDENEĞİ	2914 sayılı Kanununun ek 1 inci maddesi	<u>Doçentlik unvan şartına bağlı olup,</u> kişinin bu ödenekten yararlanabilmesi için doçent unvanını almış

		olması ve emekliliğe esas derecesinin en azından 3. derecede bulunması şarttır.
GÖREV TAZMİNATI	Görev Tazminatı Ödenmesi Hakkında Karar	<u>Doçentlik kadro şartına bağlı olup;</u> kişinin bu mali haktan yararlanabilmesi için doçent unvanını almış olmasının yanında doçent kadrosuna atanmış olması da gerekmektedir.

10. 2914 sayılı Kanun'un yukarıda yer verilen hükümleri gereğince, doçent unvanını almış olmak ve 3. dereceyi kazanılmış hak olarak elde etme şartı bu unvan için öngörülen ek göstergeden yararlanmak için yeterli sayılmaktadır. **Danıştay kararlarında¹ da açıkça yer aldığı üzere emekliliğe esas derecesi en az 3. Derecede bulunan öğretim elemanının doçent unvanının karşılığı olan ek gösterge rakamından yararlanacağı açıktır.**

11. Somut olayda, doçent kadrosuna atanamamış olsa da doçent unvanına bağlı olarak fiilen bu unvanın gerektirdiği işleri yürüten başvuran doçent unvanına bağlı bulunan ek gösterge, ek ders, geliştirme ödeneği ve eğitim öğretim ödeneği gibi mali haklardan yararlandırılması gerekirken, Üniversitenin bu haklardan yararlanmak için kadroya atanma şartı araması işleminde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

12. Kurumumuzca yapılan değerlendirme neticesinde; Doçent unvanına sahip başvuranın, bu unvan için öngörülen mali haklarının hesaplanarak ödenmesi gerektiği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

13. İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirmede, şikâyet başvurusu kapsamında, idarenin, başvurana ilişkin işlemlerle ilgili bilgi ve belgeleri süresi içerisinde ve gerekçeli olarak kurumumuza gönderdiği, bu anlamda "kararların gerekçeli olması", "kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi" ve "makul sürede karar verme" ilkelerine uygun hareket ettiği, ancak, başvuru sahibine verdiği cevapta idari işleme karşı hangi sürede hangi mercie başvurabileceğini göstermediği bu nedenle de karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi ilkesine uymadığı tespit edildiğinden, idarenin bahse konu ilkeye de uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

14. 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu Tavsiye Kararının idareye tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde idare tarafından herhangi bir eylem ya da işlem tesis edilmezse (varsa) dava açma süresinden kalan süre işlemeye devam edecek olup Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

¹ Danıştay 8. Daire E:2012/5599 K:2017/1511, E: 2004/3876 K: 2005/1605

Açıklanan gerekçelerle **BAŞVURUNUN KABULÜNE;**

Doçent unvanı için öngörülen mali haklarının hesaplanarak başvurana ödenmesi için **TAVSİYEDE BULUNULMASINA,**

Kararın **BAŞVURANA ve HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE**
TEBLİĞİNE;

6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca;
İdare tarafından bu karar üzerine tesis edilecek işlemin otuz gün içinde Kurumumuza
bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır
Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi